

ดนตรีของชาวไทยใหญ่ : กรณีศึกษาบทเพลงที่ใช้บรรเลงด้วยตอยฮอฮอร์น

ชญาณิชฎ์ ปัญญาสังข์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2548

ISBN 974-04-6691-5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ดนตรีของชาวไทยใหญ่: กรณีศึกษาบทเพลงที่ใช้บรรเลงด้วยตอยฮอร์น (MUSIC OF THE TAI YAI: A CASE STUDY OF TOR YOR HORN SONGS)

ชญาณิชฐ์ ปัญญาสังข์ 4336329 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อานันท์ นาคคง ศป.บ., M.Phil., ณรงค์ชัย ปิฎกัรัชต์ ศศ.บ., ศศ.ม., อนรรฆ จรรย์ยานนท์ ค.บ., M.M., สุรัตน์ เขมาลีลากุล B.M., M.M.

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้วิจัยตอยฮอร์น เครื่องดนตรีของชาวไทยใหญ่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยกระบวนการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทเพลงใหญ่ที่บรรเลงด้วยตอยฮอร์นในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและบริบทของเครื่องดนตรีตอยฮอร์นในสังคมวัฒนธรรมชาวไทยใหญ่

ผลการวิจัยพบว่าตอยฮอร์น เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายคล้ายไวโอลินผสมกับเครื่องเป่า ใช้บรรเลงเดี่ยวหรือประสมวงก็ได้ ถูกประดิษฐ์ขึ้นโดยชาวอังกฤษ และถ่ายทอดตามกระแสของวัฒนธรรมผู้พม่า ไทยใหญ่และชาวแม่ฮ่องสอนตามลำดับ ซึ่งลักษณะการบรรเลงของนักดนตรีของชาวไทยใหญ่และชาวแม่ฮ่องสอนหรือชาวพื้นบ้าน มีความเป็นเอกลักษณ์ รวมทั้งบทเพลงที่ใช้บรรเลงก็มีความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์เช่นกัน ลักษณะความแตกต่างระหว่างรูปแบบทำนองสำเนียงแบบไทยใหญ่ และแบบพม่ามีความแตกต่างในลักษณะเฉพาะทางดนตรี เช่น รูปแบบทำนอง การเคลื่อนทำนอง ลักษณะเสียงที่ใช้ เป็นต้น

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้บทเพลง 6 เพลง โดยแบ่งเป็นแบบไทยใหญ่ 3 เพลงคือ เพลงทำนองจ๊าดไตโหมโรง เพลงปานแซง จี 2 และ จี 3 แบบพม่า 3 เพลง คือ เพลงโหมโรงด้วยหุ่น เพลงมวยโลโล่ และเพลงหม่องสวยยี นำทั้ง 6 เพลงมาเป็นต้นแบบในการวิเคราะห์ ซึ่งทั้ง 2 ลักษณะใช้เสียงต่างกัน มีการตั้งเสียงเฉพาะของตน การเคลื่อนทำนองแตกต่างกัน แต่เหมือนกันคือมีทำนองหลักไม่ต่ำกว่า 2 ทำนอง และมีการแปรทำนองในท่อนเดียวกันหรือท่อนต่อไป มีการดัดแปลงและพัฒนาทำนองเพลงโดยอาศัยประสบการณ์และทักษะในการตีตอยฮอร์น เพื่อทำให้เกิดทำนองที่ดัดแปลงใหม่ๆ มาเรียงให้เกิดเป็นประโยคใหม่ที่ยาวขึ้น เพื่อทำให้เกิดเป็นทำนองเพลงใหม่ขึ้นมา แต่ยังคงรักษาทำนองท่อนหลักเดิมเอาไว้

คำสำคัญ : ตอยฮอร์น / ไทยใหญ่ / ดนตรีพื้นบ้าน / แม่ฮ่องสอน / พม่า

138 หน้า. ISBN 974-04-6691-5

MUSIC OF THE TAI YAI: A CASE STUDY OF TOR YOR HORN SONGS

CHAYANIT PUNYASUNGKHA 4336329 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS: ANAN NAK-KHONG B.F.A., M.Phil., NARONGCHAI PIDOKRAJT, B.Ed., M.Ed., ANAK CHARANYANANDA, B.Ed., M.M., SURAT KEMALEELAKUL B.M.,M.M.**ABSTRACT**

The Tor Yor Horn has long been a musical instrument of Tai Yai people in Mae Hong Son province. The purpose of this research is to analyze the characteristics of the instrument, its musical system and Tor Yor Horn songs in Mae Hong Son province.

The Tor Yor Horn is traditionally used in Tai Yai culture in cultural contexts such as playing for village entertainment and dance accompaniment. It is a stringed musical instrument, just like a combination of violin and a horn-shaped wind instrument. It can be played independently or within bands. The Tor Yor Horn was invented in England and was brought, along with the culture, to people in Myanmar, Tai Yai people and people of Mae Hong Son province. The performances of the musicians of Tai Yai and of Mae Hong Son or those of the folk musicians are unique in themselves. In addition, the Tor Yor Horn songs are also unique since they are influenced by other music cultures and they have been adjusted to match the lifestyle of each nationality. The melodies in the Tai Yai songs and in the Burmese songs are different in terms of the musical characteristics such as melodic form, melody line and tone.

In this study, six songs are used as samples of the Tor Yor Horn repertoire. Three of them are Tai Yai songs: Jaad Tai Hoamroang, Pan Sang Gee 2 and Gee 3; and the other three are Burmese songs: Hoamroang Tuey Hoon, Muey Lolo, and Mong Suey Yee. These six songs are used as the model of the analysis. The two styles of songs are differ in terms of the use of tones, tuning methods, and melody line motion. However they are similar to each other since they consist of at least 2 melody lines and contain variations of melody lines either within the same lines or across the lines. The melodies of the music pieces are modified and developed, according to the experience and the skills of the players. This is done in order that the new modified melodies are put in line with each other to form new longer lines. As a result, the newer melody lines of the music pieces are formed; however, the principal melody line is still maintained.

KEY WORDS: TOR YOR HORN / TAI YAI / FOLK MUSIC / MAE HONG SON / BURMA

138 P. ISBN 974-04-6691-5